

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนตำบลท่าธง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าธง

ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

คำนำ

ปราชญ์ชาวบ้าน หรือนักคิดท้องถิ่น หรือครุภูมิปัญญาไทยแล้วแต่จะเรียกกัน จะมีมากมายในหลายด้านแล้วแต่งานที่ท่านปฏิบัติจนบังเกิดผล ไม่ว่าจะเรียกอะไรก็ตามคุณสมบัติของผู้ที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน คือ

๑. คนเหล่านี้มีธรรมอยู่ในใจทุกท่าน เป็นธรรมของความรักความเมตตา ความอยากช่วยคน เป็นธรรมโดยการปฏิบัติ
๒. คนเหล่านี้คิดทำสรุปบทเรียน แล้วนำมาเป็นความรู้ให้คนเห็นได้อย่างชัดเจน มีทั้งวิชาการและภาคปฏิบัติให้เห็น
๓. คนเหล่านี้มีความรัก ความเป็นปราชญ์ไม่ได้อยู่ที่ความฉลาดของปัญญาที่เกิดจากการกระทำ แต่เกิดจากรักที่มีธรรมะเป็นแรงบันดาลใจให้แบ่งปันแก่ผู้อื่น
๔. คนเหล่านี้เป็นร่มโพธิ์ ร่มไทร การแผ่ภูมิปัญญาที่เกิดจากการทำจริงด้วยความรักแผ่นดินที่มีลูกหลาน มีป่า มีชุมชน มีเมือง

ดังนั้น สรุปได้ว่าปราชญ์ชาวบ้านนั้นเป็นผู้ที่มีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติ มีความคิดเข้าระบบขอพบค้นหาความจริง ช่างสังเกต และนำสิ่งที่พบเห็นมาเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง สามารถสรุปเป็นบทเรียนได้ ดังเช่นปราชญ์ชาวบ้านด้านการเกษตร ซึ่งมีอยู่ทั่วไปในทุกภาคของประเทศ

ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าธง ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของผู้ที่ทำคุณประโยชน์ เสียสละ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อคนในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าธง จึงได้จัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น ขึ้นเพื่อยกย่อง และเผยแพร่ให้ชนรุ่นหลังได้ถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต ต่อไป

จัดทำโดย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าธง

**ทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชนตำบลท่าธง
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา**

ลำดับ ที่	ชื่อภูมิปัญญา	สาขา	เจ้าของภูมิปัญญา	จุดเด่นภูมิ ปัญญา	ข้อมูลภูมิปัญญา ท้องถิ่น	สถานที่ภูมิปัญญา	หมายเหตุ
๑	ปลาส้ม	แปรรูปอาหาร	กลุ่มปลาส้มบ้านป่าบอน หมู่ที่ ๔	เป็นการเพิ่มมูลค่า ของผลผลิตทาง การเกษตรในชุมชน เมื่อแปรรูปแล้ว สามารถเก็บไว้ได้ นาน	การนำผลผลิต ทางการเกษตรมา แปรรูป ในช่วง ราคาสินค้าตกต่ำ	หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัด ยะลา	
๒	ขนมพื้นบ้าน	แปรรูปอาหาร	กลุ่มสตรี หมู่ที่ ๑	เป็นการเพิ่มมูลค่า ของผลผลิตทาง การเกษตรในชุมชน เมื่อแปรรูปแล้ว สามารถเก็บไว้ได้ นาน	การนำผลผลิต ทางการเกษตรมา แปรรูป ในช่วง ราคาสินค้าตกต่ำ	หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัด ยะลา	
๓	การจักสานส้อมไก่	หัตถกรรม	นายมะ มามู	ใช้วัสดุในท้องถิ่น ท้องถิ่นที่มีอยู่มาใช้ ประโยชน์	ใช้ไม้ไผ่ที่มีอยู่ทั่วไป ใน ชุม ช น ม า ประกอบด้วยวัสดุ อื่นๆมาจักสานเป็น เครื่องใช้	หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัด ยะลา	

ลำดับ ที่	ชื่อภูมิปัญญา	สาขา	เจ้าของภูมิปัญญา	จุดเด่นภูมิ ปัญญา	ข้อมูลภูมิปัญญา ท้องถิ่น	สถานที่ภูมิปัญญา	หมายเหตุ
๔	การจักสานเสื่อจากต้น กก	หัตถกรรม	นางรอฟีอะ มะเกะ	ใช้วัสดุในท้องถิ่น ท้องถิ่นที่มีอยู่มากใช้ ประโยชน์	ใช้ต้นกก ที่มีอยู่ ทั่วไปในชุมชนมา ประกอบกับวัสดุ อื่นๆมาจักสานเป็น เครื่องใช้ภาชนะใน ครัวเรือน	หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัด ยะลา	
๕	นวดแผนโบราณ	แพทย์แผนไทย	นายมะลาเซ็ง การิม	การนวดสามารถ เป็นการรักษาและ เป็นการนวดเพื่อ เป็นการผ่อนคลาย อาการปวดเมื่อย ร่างกาย	ใช้มีอนวดไปตาม จุดต่างๆของ ร่างกาย เพื่อคลาย เส้นและบรรเทา อาการปวดเมื่อย	หมู่ ๒ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัด ยะลา	
๖	งานผูกผ้าประดับ	ศิลปะประดิษฐ์	นางสาวสุภัสสร สุวรรณรังษี	เป็นเครื่องประกอบ พิธีที่สำคัญ มีความ ละเอียดและต้องใช้ ความสามารถใน การประดิษฐ์จัดทำ	ใช้ผ้าสักหลาดใน การประดิษฐ์ เช่น การจัดทำผ้าริ้ว ต่างๆ	หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัด ยะลา	

ลำดับ ที่	ชื่อภูมิปัญญา	สาขา	เจ้าของภูมิปัญญา	จุดเด่นภูมิ ปัญญา	ข้อมูลภูมิปัญญา ท้องถิ่น	สถานที่ภูมิ ปัญญา	หมายเหตุ
๗	กลุ่มกลองยาว	ศิลปะการแสดง	กลุ่มกลองยาวบ้านเกาะ/ สาเมาะ	เป็นศิลปะการแสดง ที่ ส ร ำ ง ค ว า ม สนุกสนาน	เป็นกลุ่มที่ก่อตั้งมา นานพอสมควร และมักออกแสดง ในงานต่างๆ	หมู่ ๕ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา	
๘	กลุ่มโนราห์	ศิลปะการแสดง	กลุ่มเยาวชนบ้านเกาะ/ สาเมาะ	เป็นศิลปะการแสดง ที่สวยงาม มรดก ของภาคใต้	เป็นศิลปะการแสดง ที่ได้รับการสืบทอด จากรุ่นสู่รุ่น และมัก ได้รับเชิญ จาก หน่วยงานหลาย แห่งให้แสดงตาม งานต่างๆ	หมู่ ๔ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา	

แบบบันทึกข้อมูล

รูป 1 นี้

๑. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น ปลาส้ม

๒. เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นาย/นาง/น.ส./ชุมชน/กลุ่ม)กลุ่มปลาส้มบ้านป่าบอน.....

๓. ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่.....หมู่ที่...๔... ตำบล.....ท่าธง.....อำเภอ.....รามัน.....
จังหวัด.....ยะลา.....รหัสไปรษณีย์๙๕๑๔๐.....โทรศัพท์.....๐๘๑-๓๘๘๘๒๑๔.....
โทรสาร..... E-mail address

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☐ อื่นๆ.....

๕. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตด้านการประมงในชุมชน เช่นปลาน้ำจืดจากพรุหลานควายมาทำปลาส้ม
- เมื่อแปรรูปแล้วสามารถเก็บไว้ได้นาน

๖. ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

แบบบันทึกข้อมูล

รูป 1 นี้

๑. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น ชนมพื้นบ้าน

๒. เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นาย/นาง/น.ส./ชุมชน/กลุ่ม)กลุ่มสตรีหมู่ที่ ๑.....

๓. ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่.....หมู่ที่...๑.... ตำบล.....ท่าธง.....อำเภอ.....รามัน.....
จังหวัด.....ยะลา.....รหัสไปรษณีย์๙๕๑๔๐.....โทรศัพท์.....
โทรสาร..... E-mail address

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☐ อื่นๆ.....

๕. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต และอนุรักษ์ขนมโบราณของท้องถิ่น เช่น ขนมดอกจอก ขนมเปียกปูน ขนมเจาะหู คุกกี้แบบต่างๆ เป็นต้น
- สามารถทำสำหรับออกงานต่างๆ เช่น งานแต่งงาน เป็นต้น

๖. ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

แบบบันทึกข้อมูล

๑. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น จักสานส้มไก่

๒. เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นาย/นาง/น.ส./ชุมชน/กลุ่ม)นายมะ มามู.....

๓. ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่.....หมู่ที่...๑.... ตำบล.....ท่าธง.....อำเภอ.....รามัน.....

จังหวัด.....ยะลา.....รหัสไปรษณีย์๙๕๑๔๐.....โทรศัพท์.....

โทรสาร..... E-mail address

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง

อื่นๆ.....

๕. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าของสินค้า เช่น ไม้ไผ่

๖. ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

แบบบันทึกข้อมูล

รูป 1 นิ้ว

๑. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น จักสานเสื่อจากต้นกก

๒. เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นาย/นาง/น.ส./ชุมชน/กลุ่ม)นางรอฟีอะ มะกะ.....

๓. ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่.....๖๖/๑...หมู่ที่...๒... ตำบล.....ท่าธง.....อำเภอ.....รามัน.....

จังหวัด.....ยะลา.....รหัสไปรษณีย์๙๕๑๔๐.....โทรศัพท์.....

โทรสาร..... E-mail address

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☐ อื่นๆ.....

๕. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าของสินค้า เช่น ต้นกก

๖. ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

แบบบันทึกข้อมูล

๑. ชื่อภูมิภาคที่ศึกษา นวดแผนโบราณ

๒. เจ้าของภูมิภาคที่ศึกษา (นาย/นาง/น.ส./ชุมชน/กลุ่ม).....นายมะลาเซ็ง การิม.....

๓. ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่.....๔/๑.....หมู่ที่...๒... ตำบล.....ท่าธง.....อำเภอ.....รามัน.....

จังหวัด.....ยะลา.....รหัสไปรษณีย์๙๕๑๔๐.....โทรศัพท์.....

โทรสาร..... E-mail address

๔. ประเภทของภูมิภาคที่ศึกษา

☐ ภูมิภาคที่ศึกษาด้านพืช	☐ ภูมิภาคที่ศึกษาด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิภาคที่ศึกษาด้านสัตว์	☐ ภูมิภาคที่ศึกษาด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิภาคที่ศึกษาด้านประมง	☒ อื่นๆ...นวดแผนไทย.....

๕. จุดเด่นของภูมิภาคที่ศึกษา

- การนวดเป็นการรักษาและนวดเพื่อผ่อนคลายอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย
ซึ่งจะนวดไปตามจุดต่างๆของร่างกาย

๖. ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

แบบบันทึกข้อมูล

รูป 1 นิ้ว

๑. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น งานผูกผ้าประดับ

๒. เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นาย/นาง/น.ส./ชุมชน/กลุ่ม)นางสาวสุภัทสรุ สุวรรณรังษี.....

๓. ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่.....หมู่ที่...๔... ตำบล.....ท่าธง.....อำเภอ.....รามัน.....

จังหวัด.....ยะลา.....รหัสไปรษณีย์๙๕๑๔๐.....โทรศัพท์.....

โทรสาร..... E-mail address

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☒ อื่นๆ...งานศิลปประดิษฐ์.....

๕. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นงานที่ต้องใช้ศิลปะในการผูกผ้าสำหรับงานพิธีสำคัญหรือตกแต่งสวยงามต่างๆ

๖. ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

แบบบันทึกข้อมูล

รูป 1 นิ้ว

๑. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มคลองยาว

๒. เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นาย/นาง/น.ส./ชุมชน/กลุ่ม)กลุ่มคลองยาวบ้านป่าบอน-สามเกาะ.....

๓. ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่.....หมู่ที่...๔... ตำบล.....ท่าธง.....อำเภอ.....รามัน.....

จังหวัด.....ยะลา.....รหัสไปรษณีย์๙๕๑๔๐.....โทรศัพท์.....

โทรสาร..... E-mail address

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☒ อื่นๆ...ศิลปะพื้นถิ่น.....

๕. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นศิลปะการแสดงพื้นถิ่นที่อยู่คู่กับบ้านสามเกาะ ให้ความรื่นเริงสนุกสนาน

๖. ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

แบบบันทึกข้อมูล

รูป 1 นิ้ว

๑. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มโนราห์

๒. เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นาย/นาง/น.ส./ชุมชน/กลุ่ม)กลุ่มโนราห์.....

๓. ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่.....หมู่ที่...๔... ตำบล.....ท่าธง.....อำเภอ.....รามัน.....

จังหวัด.....ยะลา.....รหัสไปรษณีย์๙๕๑๔๐.....โทรศัพท์.....

โทรสาร..... E-mail address

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☒ อื่นๆ...ศิลปะพื้นถิ่น.....

๕. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นศิลปะการแสดงพื้นถิ่นที่อยู่คู่กับบ้านสาเมาะ ให้ความรื่นเริงสนุกสนาน

๖. ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

